

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 8 kor. | Negyed évre — — — 2 kor.
Fél évre — — — 4 " | Egyes szám ára — — 16 fill.
Nyilttér soronként 30 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
M megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez,
a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők.
Kéziratok nem adtnak vissza.
Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Előfizetési felhívás!

Amidőn a „Szászváros és Vidéké”-re 1915. ápr. 1-jével új előfizetést nyitunk, nem mulaszthatjuk el hálás köszönetet mondani mindazoknak, akik nehéz, de lelkiismeretes munkánkban támogatni szivesek voltak. Előfizetők, munkatársak és hirdetőik eddigi érdeklődése, támogatása fényes bizonyítéka annak, hogy lapunkat — rövid fennállása dacára — a megye közönsége kellő fogadtatásban és pártfogásban részesíti. Az újévvel lapunk III-ik évfolyamába lépett. Igérjük, hogy főtörekvésünk ezután is az lesz, hogy a közönségnek egy minden tekintetben jó megyei lapot adjunk a kezébe. Hogy ezt tehesük, teljes bizalommal fordulunk a nagyérdemű olvasóközönséghez, valamint kaszinók, olvasóegyletek s más hasonló célokat szolgáló intézmények, testületek választmányához, vezetőségéhez és kérjük, hogy lapunkra előfizetni kegyeskedjenek.

Lapunk előfizetési ára évi 8 korona. Megjelenik minden vasárnap.

Együttal szives tudomására hozzuk a hirdető közönségnek, hogy a hirdetési díjakat mérsékelt árakban állá-

pitottuk meg. Többszöri avagy állandó hirdetéseknel nagy árkedvezmény.

A reklámnak a pénz- és üzletvilágban jutott fontos szerepére főleg a kereskedők, a termelők, az iparosok, gyárosok, pénzintézetek, kereskedelmi és iparvállalatok figyelmét hívjuk fel azzal, hogy b. hirdetésekkel mielőbb felkeresni sziveskedjenek.

Szászváros, 1915. április hava.

Tisztelettel:

a „Szászváros és Vidéké”
szerkesztősége és kiadóhivatala.

A feltámadás ünnepén

ez évben is milliók és milliók lelkéből száll ima az Egek Urához. A keresztényvilág mostani ünnepét azonban a nyolc hónap óta folyó világháboru szomorúvá, fájdalmassá tette. A mindeneket szolgálataba hajtó háboru az emberek millióinak békéjét, nyugalját dulta fel s ma, a feltámadásnak szent ünnepén, a vallásos szívek mélyéből őszinte és alázatos fohász száll a mindeneket kormányzó Mindenhatóhoz, kérvén, hogy mielőbb küldje le békeangyalát a földre.

A magyar nemzet, amely a háborut nem kívánta, nem óhajtotta, a világ és történelem igazságos ítélőszéke előtt bátran áll meg e szent napon is, mert annak, amit a sors és végzet reá szabott, ezer éves történelmi multjához hiven becsülettel, hősiességgel, bátorsággal, csüggedést nem ismerő kitartással megfelelt és megfelel. A keresztre feszített Krisztus türelmével, szeretetével viseli e nemzet a háboru okozta szenvedéseket, bajokat s vallásos hite és hazaszeretete csodákat művel.

Az emberiségért keresztfán kiszendett Jézus élete, tanítása adjon nekünk lelkierőt a háboruban hozott és hozandó áldozatok elviselésére s ne feledjük el, hogy miként Isten fia megtudott halni az emberiség megváltásáért, úgy nekünk is tudni és akarni kell minden áldozatot meghozni a reánk kényszerített háboru viselésére, folytatására és győzelmes befejezésére.

A mostani husvéti piros tojás nemcsak a feltámadás szent ünnepének külső jele, hanem emlékeztetője a háboruban elfolyt sok-sok piros vérnek, amely a harcmezőkön a magyar katona honszeretetének, bátorságának és hősiess-

A SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE TÁRCÁJA.

A „Feldspital”-ban.

Itt fekszem betegen, negyven fokos lázban,
Orosz-Lengyelország rideg kórházában.
Gyötör a belső kin, fájdalmaim nagyok...
Oly sokat szenvedek, s oly egyedül vagyok.
Álmatlan hánykódom, nincs egy percnyi

[nyugtom...]

Lázás képzetemben megjelen az otthon:
Három kis gyermekem... árva feleségem...
Sulyos betegségem kétszeres kin nékem.

S kik körülöm vannak, orvos és betegek,
Szívemnek, lelkemnek olyan idegenek.
A szómat se értik, csodálkoznak rajta,
Mert mind német, polyák, ruthén és cseh fajta.
S míg véres csatákon nem töprengtem rajta,
Megfélemlit most a halál gondolata.

Mert csak úgy lesz nyugodt az én magyar
[szívem,
Ha — a miért küzdött — honi földben
[pihen.
(Piotrkow). Várkonyi István, hadnagy.

Ünnepi dal.

Szállj, szállj, dalom, mind egyre feljebb, feljebb,
Kopogtass be a mennynek ajtaján;
Feleld, ha kérdik, ünnepelni jöttél

Angyalsereg, szeráfok oldalán.

Feleld, itt lent a földön él egy társuk,
Kit ők adának páromul nekem
S tiz éve már, hogy mennyei dalátul
Gyönyörűséges álom életem.

Amit az ég: az irgalmas, az áldott
Az embernek földi üdvöt csak adhat,
Mosolygó két szemén keresztül szállnak
Felém édes álmai minden napnak.
Mellette köznapi gond sohse támad,
Büvös varázs ringatja lelkemet...
Varázs, mely fény, sugár, illatból árad
S mely örök lángra szítja szívemet.

Szállj, szállj, dalom, az Urnak trónusáig,
Rebezd el ott legszebb hálaimád...
Alázatos, lágyzengésű rimekben
Imádkozd el legszebb melódiád:
Hogy angyalát az én páromul adta,
Legyen örökké áldott szent neve!...
S ha lelkét egykor újból visszaadta,
Adja, ott is egyesüljek vele!

Kosztolánszky István.

A háboru.

Hol van a háboru?

A kisiparos bemegy a bankba, előveszi a
betétikönyvecskéjét s azokat a boldogabb és
békésebb időben nagy nehezen összekupor-

gatott koronáit, ha nem is egészben, de bizonyára legnagyobb részben kivenni szeretné. Persze azt a választ kapja, hogy ez bizony a mai állapot szerint lehetetlen. Moratorium lévén az intézet a betevők kívánságának nem tud eleget tenni s a kifizetéseket csak a bennlevő tőkéhez mérten eszközölheti. Erre a szegény betétes, aki a nyomorult filléreit annak idején épen a válságos időkre való tekintettel tette be, könyörögni kezd. Hivatkozik a nagy drágaságra, arra, hogy nincs munkája s egyhamar nem is lesz, sehol semminemű keresetforrás s a gyermekeit be kellene iratni az iskolába. Tehát multhatatlanul szüksége volna az egész összegre. Mind hiába. Meg kell elégednie annyival, amennyit a markába nyomnak.

A lisztnek, a cukornak, a fának és sok egyébnek az ára csodálatosan felemelkedett. Ebbe is bele kell nyugodnia, mert ugyan mit is tehetne egyebet. Aztán beállit a boltba s vásárol. A számla néhány koronát tesz ki s erre ő féltő gonddal veszi elő a bankból kapott 50 koronását, hogy fizessen. A kereskedő csodálkozó arcot vág: „Aztán én hogy váltsam fel ezt az óriási bankót?”

Hogy hogy váltsa fel? Hát adjon lehetőleg apró pénzt, mert még több helyen van fizetni valóm.”

Használjunk hadisegély-postabélyeget!

ségének szerzett örök babérokat, a magyar nemzetnek pedig újra kivívta a világtörténelem elismerését, bámulatát.

A hitnek erejével bizzunk fegyvereink győzelmében s Krisztus türelmével, szeretetével várjuk be azt az időt, amikor a béke képében megjelenő angyal újra visszaadja az emberiség nyugalmát s amikor egy tisztultabb világszellem az igazi tökéletesség felé fogja vezérelni a ma még egymásra törő, vérben gázoló emberiséget.

Imádkozunk a Monarchia és dicső szövetségünk fegyveres erejének győzelméért, imádkozunk a hősihalált halt hősök lelkeért, akiknek szívéből oly sok kiömlött vér festette pirosra a harcmezőket, ahol majdan az unokáknak a béke fehér virágai fogják hirdetni az ősök dicső tetteit. *ifj. Sz. K.*

A háboru krónikája.

A miniszterelnökség sajtóosztályának a „Szászváros és Vidéke“ részére küldött eredeti táviratai.

Budapest, márc. 31. Hivatalos. A kelet-beszki arcvonalon a nap nyugodtabban telt el. A kelet felé szomszédos szakaszokon a harc tovább tart. A Cisanától északra és a Kalnicától északkeletre fekvő magaslatokon az ellenségnek éjjel is megismételt több rohamtámadását vertük vissza. Az uszoki szorostól északra az ellenség súlyos veszteségei mellett szintén meghiusultak az oroszok éjjeli támadásai. Továbbá 1900 embert fogtunk el. A többi arcvonalokon lényeges esemény nem történt. Csak tüzérharcok voltak. Március elseje óta az ellenségnek összesen 183 tisztjét, 32.942 főnyi legénységét fogtuk el és 69 géppuskát zsákmányoltunk. Höfer, altábornagy.

Budapest, márc. 31. Munkapárti-klubban Tisza miniszterelnök elmondotta, hogy Őfelsége a király, a ki őt tegnap magánkihallgatáson fogadta, pompás egészséggel örvend

és hogy az uralkodó minden részletre kiterjedő érdeklődéssel kíséri az eseményeket. A miniszterelnök hallgatósága jóleső érzéssel hallgatta Tisza fejtegetéseit.

Berlin, ápr. 1. A nagy főhadiszállás a nyugati hadszíntérről jelenti: A belgák által megszállott Hők kolostor major és egy Dixmuiden mellett levő kis támaszpont elfoglalása alkalmával egy belga tisztet és 44 főnyi belga legénységet fogtunk el. A Moussontól nyugatra Bois de Pietreben és erdő melletti harcban tegnap este szünet állott be. Egy keskeny helyen a franciák behatoltak legelől levő árunkba. A harc ma tovább folyik. Limevillettől északkeletre és keletre, előrsi csatározások alkalmával a franciák jelentékeny veszteségeket szenvedtek. A Vogézekben csak tüzérségi harc folyt. Keleti hadszíntér: Augustova-Souvalki környékén a helyzet változatlan. Az oroszoknak Ravkán való átkelési kísérletei, amelyeket Skierniewicétől délkeletre tettek, meghiusultak. Opocionál az oroszok támadásait visszavertük. Március havában a németek keleti hadserege összesen 55800 oroszot ejtett foglyul és 9 ágyut, 64 géppuskát zsákmányolt.

Budapest, ápr. 1. Hivatalos. A Keleti-Beszki-dekben az ellenség a Laborc völgyben az éj folyamán több támadást kísérelt meg, amelyeket visszavertünk. Lupkowi nyereg és uszoki hágó közt nagyszámu magaslati állásért tovább tart a harc. Délkelet-galiciai arcvonalon különös esemény nem történt. Orosz-Lengyelországban, Pilica menti Inowlódznál csapataink állásait a reggeli órákban nagyobb orosz erők támadták meg. Amidőn akadályainkhoz értek, súlyos veszteségeik mellett visszavetettük őket. Déli hadszíntéren nincs változás. Orsova nyílt városnak március 31-én délután többször történt lövetését Belgrád bombázásával viszonyoztuk.

Legujabb táviratok.

Budapest, ápr. 2. Hivatalos. A Keleti-Beszki-dek vonalán általában nyugalom van, mint-hogy az oroszok összes támadásait az utóbbi napokban véresen visszautasítottuk. A kárpáti arcvonalon keletről csatlakozó szakaszában, ahol nagy orosz erők támadtak, folyik a harc.

A Pruth és Dnyester között levő orosz határon csapataink az oroszoknál tulerővel véghezvitt támadását visszaverték. Egymás mögött tiz-tizenöt sorban támadott az ellenség egész napon át a csatavonal több pontján, a harc egész estig tartott, az ellenség nagy veszteségek után mindenütt visszavonulásra kényszerült és főként a legdélibb szárnyunk előtt menekülésszerűen hátrált. Lengyelországban és Nyugat-Galiciaiban nincs változás. A Nida alsó folyása mentén az oroszok egy éjjeli támadása állásaink leghatásosabb tüzeiben összeomlott. Höfer, altábornagy.

NAPI HIREK.

A KATICA-DALOKBÓL.

Irta: Gyarmati Ferenc.

Üzenet.

Fehér arcod szebb, mint ezer tavasz,
S egy mosolyod megváltja lelkemet.
Két szép, szomorú szemed többet ér,
Mint minden, mit adnak az Istenek!
A lelked selymesebb, mint az álom,
És ártatlan szived aranyvirág.
Szavad szebb, mint a hajnalsóhajítás,
És benne van egy új, csodás világ.
Hajad olyan, mint nyáron a mező,
Melyet aranszőkére fest a nap,
És egy tekinteted drágább nekem,
Mindannál, a mit az Élet adhat.
— Ugy gondolok Rád, mint egy féltett kincsre,
Melyet a lelkem szent reménye véd,
És úgy ölelnek tiszta álmódások,
Mint nyári alkonyt a virágzó rét...
... Maradj mellettem, álmodj és szeress,
Hintsd be virággal az élet-utat.
Én átadtam Neked a sorsomat,
— És most megyek... merre szived mutat.

Gondolatok.

Ha nem tudnám, hogy élsz:
Még akkor is
Téged szeretnélek,
És minden virágban
Téged keresnélek.

Ha nem ismernélek:
Még akkor is
Csak Téged látnálak,
S Téged ölelnélek
Dalos aranszálak.

Ugy? Jaj barátom, ha nekem ötven korom volna aprópénzben s még hozzá ezüstben, akkor nem állnék én itt, már régen becsuktam volna ezt a nyomorult üzletet.

Ez a háboru? Dehogy. Ez még nem háboru. Ez megtörténhetik békés időben is, több rossz termésű esztendő után is.

Levél érkezett a faluba. Piros színű levelezőlap, felül a feladó neve: Kovács István népfelkelő X-ik ezred Y-ik század. Aztán a lapon tömören írott, de végig kihuzott sorok. Csak kettő olvasható: „Én egészséges vagyok, amit neked is s a gyerekek is kívánok.“

Az állomáson egy öreg asszony s egy fiatal lány egy szürke ruhás katonától bucsuzik. Nem hallszik egy szavuk se csak a sirásuk, az a fület hasogató, el-el csukló, sokszor ordításba csapó jajveszékelésük. Az anya magához öleli a fiát, egyszer, kétszer, nem... százszor, szoritja úgy, mintha a lelkét akarná kipréselni belőle, hogy azt itthon hagyja. A lány meghallja, hogy a vonat itt van, félre taszítja az asszonyt s szerelmes szóval sugdossa a férfi fülébe: „Csak vigyázz magadra! Ne légy vakmerő! Tartsd magad távol a veszélytől, hogy hazajöhess s nevet adhass annak az eljövendőnek.“ Ez az utolsó szó mintha erőt, bátorságot öntene bele, kivonja magát az ölelő karokból, letörli a szemébe tódult, áruló, másoktól szégyelt könnyeket s erős szívvel, erős akarattal ugrik fel a társai közé.

Egy hírlapi gyászjelentés... Második fiunk is a harctéren esett el... Szinte érezzük, hogy a harmadik is ott van, talán az se jön vissza s két öregnek minden boldogsága, utolsó reménysége oda van.

Korom sötét éjszaka. A folyó mentén erős szél fúj. A parton sétál az őrt álló közkatona, keze a fegyverén pihen. Egyszer csak a folyó parton világosság támad a sötétségben, egy piros fényugár villan fel a folyó felett s a baka elterülve földön. Pedig távol innen, ott valahol a hegyek tájékán e pillanatban talán épen érte imádkoztak. Ez már a háboru. Az az embereket öld, anyák könnyeivel nem törődő, gyermekeket árvaságra, asszonyokat özvegységre juttató háboru, melyre — sokan azt mondják — szükség volt.

Mindenesetre van is ebben igazság.

Legyen a vallás az elsőség.

Dr. Ravasz László (kolozsvári theol. tanár a Ref. Szemlében megjelent cikke) szerint szükség volt a háboru azért, hogy az emberek újból megtanuljanak imádkozni, istenben hinni, bizni és remélni. Ez az egyik. Ehhez kapcsolódik a második. Most látjuk igazán, mennyi áldást nyújt az emberek számára a béke. Ebből következik: a jövőben sokkal jobban fogjuk azt megbecsülni.

A vallás után jöjjön a politika.

A két tábor közül a munkapártnak volt igaza, az ő felfogása volt a helyes.

A létszámemelés szükségességét nyilvánvalóan, döntő érvek hatása alatt kellett mindenkinek elismernie.

A végére hagytam a legfontosabbat: A háboru szükség volt: a magyar—osztrák—német barátság megcsinálására, a három egymásra utalt nemzet közötti vonzódás létrehozására és annak megerősítésére, egyuttal a gyűlöletes Gotterhalte iránti ellenszenv megszüntetésére. Ha Bécsben és Berlinben nem restellték a Gotterhalte és Wacht am Rhein mellett a Rákóczi-indulót s a Himnuszt levett kalappal végig hallgatni, ugyan miért gyűlölködnénk mi ha, valaki dalban élteti nem az ellenségünket, hanem a koronás magyar királyt, még ha osztrák császár is az:

E célból írta meg Nadasdy Irma grófnő azt a több napilapban világott látott felhívást a három nemzet színeiből alkotott kokárdának viselésére. A hatás mindenfelé szemmel látható.

Bármennyire is hangoztatjuk, hogy a háboru szükség volt, azért szívünkben a végét várjuk. Apák, férfiak a dicsőséges véget, anyák, asszonyok is bizonyára inkább a győzedelmes véget, de végeredményében mégis csak a béke helyreállítását. Wilson, az Unió elnöke és a pápa meg próbálkoztak annak minél előbbi létrehozásával, de, hogy lesz-e eredmény, az nagyon kétséges, sőt egyáltalában valószínűtlen. *Bátkaí Károly.*

És ha nem érezném
Lelked drága kincsét:
Akkor is széttörném
Életem bilincset.

... Mert tudom, hogy Te vagy
Az, akiért élek,
S aki nélkül nekem
Tépett rongy az élet.

Rád gondolok.

Rád gondolok! — — — — —

Az ablakom alatt reszket az éjszaka,
S fehér ruhában sir a megfojtott tavasz...
— Valahonnan csöndes, titkos remegéssel
Szívemhez vergődik egy névtelen panasz.

Magam előtt látom hófehér arcodat,
És két szép szemedet... a tisztát, szomorút,
Amely úgy vezet át sápadt életemen,
Mint magányos erdőn egy virágos út.

Bibor álmok színes mesevilágából
Lelkemre hajlik egy szent biztató mosoly,
S csodás akarással ölel át az élet,
A megváltó, a szép, a selymes és komoly.

Rád gondolok! Te vagy az életem titka,
Te szent, te jó, te szép hófehér Katica.

Dal.

Hófehér az arca, merengő a lelke,
És amerre Ő jár: mosolyog az élet...
Színes minden virág, selymesek az álmok,
Fényesek az utcák — s ezer tavasz éget.

Amerre Ő jár, ott nincsenek bánatok,
Kinok, csalódások s lelkétől élvek,
Nincsenek sirások, nincsenek bus csodák,
— Mert amerre Ő jár — mosolyog az élet.

Vallomás.

A mult egy gyöngye, elhervadt virág,
A mely a szürke feledésbe vész,
Ahonnan az álmok hideg temetője
Sápadt szemével néha visszanéz.

Nyugodt szívvel dobtam el e multat.
— Örök tavasz hívja a lelkeket,
És a jövő színes mámorától
Tépett szívem most újra megremeg.

Virágzó rétek csodás szép meséje
A szent jövőből már felém nevet.
Rálépek a sötét, hitvány sorsra,
— És megyek... megyek, merre Katica vezet.

— *T. előfizetőinknek, olvasóinknak
és munkatársainknak boldog husvétii
ünnepeket kívánunk!*

— *Adakozzunk a „Vörös-Kereszt”
egylet részére.*

— **Főigazgatói látogatás.** Kistétényi Walter Béla, a nagyszabasi tankertület kir. főigazgatója hivatalos utra indult, mely alkalommal részt vesz a dévai állami főreáliskola és a petrozsényi állami főgimnázium VIII. osztályát végzett és katonai szolgálatra alkalmasnak talált tanulók osztályvizsgálatán. Onnan néhány napi szabadságra Budapestre utazik.

— **Esküvő.** Mattiasits Sándor volt algyógyi, jelenleg csáki földmivesiskolai tanár, lapunk munkatársa f. év március 15-én tartotta esküvőjét Cseh Sárka urleánnyal Algyógyon. Gratulálunk!

— **Halálozás.** Agyagfalvi Goró Ede ny. főszolgabíró, megyebizottsági tag m. hó 24-én Marosilyén meghalt. A néhai a marosilyei kerületi takarékpénztárnak hosszú időn keresztül igazgatója volt. Halála széles körben mély részvételt keltett. A család a következő gyászjelentéssel tudatta a szomorú hírt: Alulirottak a szív legmélyebb fájdalommal jelentik úgy a maguk, mint az összes rokonság nevében, hogy a forrón szeretett férj, felejthetetlen jó apa, testvér és rokon agyagfalvi Goró Ede földbirtokos, nyug. főszolgabíró, megyebizott-

sági tag, a Kerületi Takarékpénztár h. igazgatója és a marosilyei református egyházközség presbitere folyó hó 29-én délután 1/24 óraker életének 63-ik, boldog házasságának 23-ik évében rövid, de kínos szenvedés után elhunyt. A boldogult lankadást nem ismerő szorgalommal és buzgósággal szolgált a közügynek, míg testi és szellemi erői engedték. „Megszűnt a mi szívünknek öröme, siralomra fordult a mi örömünk, elesett a mi fejünknek koronája” Mennyei jó Atyánk! Te lásd bánatunkat és küldj vigasztalást Jézus Krisztus nevében! A boldogult hült tetemeit f. hó 31-én délután 3 óraker temeljük el a református vallás szertartása szerint. Legyen áldott emléke! Marosillye, 1915. március 29-én. Özv. agyagfalvi Goró Edéné szül. bibarcfalvi Simon Jozefin neje. Ifj. Goró Ferenc fia agyagfalvi Goró Lajos, agyagfalvi Goró Lenke, agyagfalvi Goró Ibolyka, mint néhai agyagfalvi Goró Lajos gyermekei. Agyagfalvi Goró Ferenc kir. erdőfelügyelő testvére és ennek gyermekei: agyagfalvi Goró Mici férj. Dr. Tolnai Lajosné és agyagfalvi Goró Andor, bibarcfalvi Simon Gábor sógora.

— **Szeder-est a katonáknak.** Lefkovits Ármán általános ismert szászvárosi tekintélyes kereskedő a zsidó husvétii ünnepek alkalmával szép tanujelét adta vallásos érzésének, hazafiságának és nagylelkűségének. Hétfőn és kedden este, szedert tartott s a két napon, körülbelül 300 katonának tette lehetővé, hogy eleget tehessen a hit parancsainak. Azonkívül mind a 300 katonát megvendégelte. A szedert Kardos Fülöp népfelkelő káplár rendezte. Békefi Sándor népfelkelő hátalatt szavakkal köszöntte meg a katonák nevében Lefkovits Ármán házigazdának rendkívüli áldozatkészségét, magyaros vendégszeretetét. A népfelkelők legtöbbje nő, családos ember, akik számára a családi otthon melegségét akarta pótolni Lefkovits Ármán nagylelkűsége. A szíves házigazda és neje mindvégig jelen volt a „szeder”-estéken, amely az e célra berendezett s a király arcképével díszített tágas raktári helyiségben folyt le. E követésre méltó nemes cselekedet márványba véssett betűknél is maradandóbb emlékeket hagyott a családjaiktól messze idegenbe szakadt katonák lelkében. A keddi szeder-estén a katonák gyűjtötték a vak katonák számára s a gyűjtés eredményét, az 57 K-át „Az Est” utján rendeltetési helyére juttatták.

— **Jótekonycélú előadás** a háboruban megvakult katonák segélyalapja javára. A Szászvárosi Ifjusági Leányegyesület tagjai, Kovács Gyuláné, Csűrös Pálné és Fabry Alajosné urasszonyok védnöksége alatt; P. Biró Benedek és Kazatsay Imre urak, valamint a helybeli 71. gy. ezred zenekara szíves közreműködésével 1915. évi április hó 10-én a Magyar Kaszinó nagytermében Műsoros-Estélyt rendez. 1. Nyitány. Előadja a helybeli 71. gy. ezred zenekara. 2. Prolog. Előadja Biró Mariska. 3. Magyar dalok. Énekli Vaszilka Mariska, zongorán kíséri Schulmeister Micike. 4. „Látomás.” Gredinár Auréltól. Szavalja Bágyoni Rózsika. 5. „H. Vieuxtemps: Souvenir du Bosphore,” „Carl Goldmark Air.” Előadják zongorán Deák Iduska, hegedűn Kazatsay Imre. 6. Felolvasás. Tartja P. Biró Benedek. 7. Katonazene. 8. A modern leányok. Dialog Farkas Páltól. Előadják Gönczy Irénke és Barcsi Erzsike. 9. Duett. Éneklik Vaszilka

Mariska és Richter Malvin, zongorán kíséri Deák Iduska. 10. Katonazene. Az előadás kezdete pont 8 óraker. Helyárak: I. hely 2 K, II. hely 1 K 50 fill., állóhely 1 K. Felülfizetések a jótekonycél érdekében köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Jegyek előre válthatók a Szászvárosi Könyvnyomda Rt. könyv- és papirkereskedésében és este a pénztárnál. Ezuton is kérjük a t. közönséget, hogy minél számosabban vegyen részt ezen élvezetesnek ígérkező jótekonycélú estélyen, amely kellemes szellemi szórakozást nyújtva, a hazavédelmében megvakult katonák helyzetét igyekszik elviselhetőbbé tenni. A leányegyesület amár ismert buzgósággal fáradozik az estély teljes sikerének érdekében.

— **A téli háboru borzalmait ellen katonáinknak prémre van szükségük.** Akinek van, küldje e címre: Hadsegélyző hivatal, Budapest, Váci-utca 38. sz. A posta ingyen szállítja.

— **Halálozás.** Déváról írja tudósítónk: Hirsch Sámuel dévai kereskedő, a „Hunyadvármegye c. lapársunk kiadója m. hó 28-án, vasárnap délután életének 58, boldog házasságának 33-ik évében hirtelen elhunyt. A köztisztviselőben álló kereskedő, délelőtt még az üzletben időzött, délben pedig együtt ebédelt a családjával és nagyon jó kedvű volt. Ebéd után lement a kertbe ujságot olvasni. Mikor a felesége érte ment, hogy az ozsonnához hívja, megrendülve látta, hogy férje a kerti pad mellett a földön holtan fekszik. Szívszélhűdés ölte meg. Temetése kedden délután 3 óraker volt a város közönségének nagy részvéte mellett. A család a következő gyászjelentéssel tudatta a szomorú hírt: Alulirottak a maguk, valamint számos rokon nevében a szív legmélyebb fájdalommal jelentik, hogy a szeretett férj, gondos édesapa, nagypapa, testvér és rokon: Hirsch Sámuel kereskedő, tevékeny életének 58-ik és boldog házasságának 33-ik évében folyó hó 28-án délután 3 óraker rövid szenvedés után jobblétre szenderült. A drága halott hült tetemei folyó évi március hó 30-án délután 3 óraker fognak a halottas háztól a dévai izr. sírkertben örök nyugalomra helyezettetni. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Déva, 1915. évi március hó 28-án. Dénes Arthurné szül. Hirsch Frida, Dr. Szegő Ernőné szül. Hirsch Teréz, Dr. Hollós Vilmos, Hollós Andor, Hollós Antal, gyermekei. Özv. Hirsch Sámuelné szül. Bernstein Gizella, felesége. Hirsch Adolf, Hirsch Mór, testvérei. Dr. Szegő Ernő, veje. Dénes Bözsi, Dénes Frici, Szegő Ilonka, Szegő Klárka, unokái.

— *Mindennel és mindenben takarékoskodjunk, mert nem tudhatjuk, hogy a háboru meddig tart s mennyire veszi igénybe meglévő készleteinket!*

— **Küldjünk katonáinknak thermosüvegeket, teát, konyakot, likőrt, csokoládét, caces-t.** — Az adományokat köszönettel fogadja s a hadtápparancsnoksághoz juttatja a honvédelmi miniszterium Hadsegélyző Hivatala Budapest, IV., Váci-utca 38.

— **Az önkéntesek bevonulása.** A m. kir. honvédelmi miniszter rendelete szerint a magyar szent korona országában egyetemi tanulmányaikat végző, 1895. és 1896. évi születésű, besorozott egyéves önkéntesek, valamint az 1891. évi születési háboru tartamára belépett, egyéves önkéntesi karpaszomány viselésére jogosult ilyen önkéntesek csak folyó évi április hó 15-ére hivandók be tényleges szolgálatra. A honvédelmi miniszter ezen rendelkezése azokra az egyéves önkéntesekre és önkéntesjelöltekre is érvényes, akik jelenleg még valamely középiskolának tanulói s akiknek tanévük csak április hó elején fejeződött be.

— **Disznózsir Romániából.** Egy bukaresti cég disznózsirt ajánl 100 kg.-ként 300 lei áron ad román vasutállomás. A cég címe megkapható a m. kir. Kereskedelmi Múzeum export-osztályában (telefon 63—84.)

Gravenhorst Gyula szíjgyártó-mester Szászváros, Hegy-utca 5. szám.

Ajánlja a nagyérdemű közönségnek dúsán felszerelt nagy raktárát lószerszámok, testövek, bocskorszijak és nadrágszujakban, nyergek és mindennemű lovaglási szerszámokban. Ezenkívül minden e szakmába vágó cikkek a lehető legolcsóbb árakban kaphatók :: 6—
Rendelések és javítások lelkiismeretesen, gyorsan, kifogástalan kivitelben és olcsó árban teljesíttetnek.

— **Az ország gabona- és lisztkészlete.** Hivatalos helyről nyert információ alapján a közönség tájékoztatására és megnyugtatóra közöljük, hogy Magyarországnak gabonában s ennek következtében lisztben is elegendő készlete van s a kormány üdvös rendelkezései folytán sehol sem fog előfordulni gabona- és liszthiány. Ezzel kapcsolatban azonban a legnyomatékosabban kérjük a közönséget arra, hogy a gabonával és liszttel kellő takarékosággal bánják s akkor minden nehézség nélkül kitarthatjuk gabonakészletünkkel az elkövetkező hónapokat.

— **Háborus rendelet.** A miniszterelnökség rendeletet adott ki, amelyben megengedi, hogy a házasság kötésénél szükséges törvényes képviselői vagy szülői beleegyezést a gyámhatóság akkor is pótolhatja, ha a háborus események, vagy a beleegyezés megadására jogosult fél katonai szolgálata miatt a beleegyezés meg nem szerezhető. E méltányos rendelkezés azt célozza, hogy a gyakori házassági hirdetés alóli felmentéssel kötendő házasságok alkalmával egy lényeges okmány a gyámhatóság útján könnyebben és gyorsabban lehessen megszerezhető.

— **Meddig harcolnak az egyes népek?** A németek az utolsó németig, a belgák az utolsó belgáig, az angol pedig az utolsó — franciáig!

— **A vármegye gabonával való ellátása** körüli munkák serényen folynak. A vármegye vezető férfiai mindent elkövetnek, hogy ennek a vármegyének a közönsége a legrövidebb ideig se szenvedjen gabonahiányban s a közgazdász bizottság által megállapított élelmezési programot a lehető legtökéletesebben és a fogyasztókra nézve az adott körülmények között elérhető legnagyobb előnyöket biztosítva keresztülvigyük. A kormánybiztos ez ügyben való tárgyalások végett ismét Budapestre utazott. Hisszük, hogy — noha igen sok nehézséget kell e téren leküzdeni, — nemes fáradozásuk a remélt eredménnyel fog járni és vármegyénk mindvégig kellően el lesz látva a szükséges gabonaneműekkel. Ami pedig az idejéig termést illeti, annak lehető fokozása végett az alispán szigorú rendeletet adott ki a községi hatóságoknak, különösen meghagyva azoknak az egyes községek bejárását és a tavaszi munka elvégzésének minden legkisebb darab földön szigorú ellenőrzését. Utasítja a községi körjegyzőket, hogy az állam-segély megvonása végett jelentsék be azon családokat, amelyeknek munkaképes nőtagjai a földmunkák végzését figyelmeztetés dacára is megtagadják.

— **A kártékony rovarok és növények irtása.** A földművelési minisztérium megújította a tavalyi é. tárgyban kiadott rendeletét és szigorúan meghagyta a hatóságoknak, hogy a hernyók, a cserebogarak, a marokkói sáska, a vértetű a darazsok kötelező irtását szigorúan ellenőrizzék. Az irtást elhanyagoló tulajdonosok szigorú büntetéssel sújthatók. A kártékony növények közül kötelező az aranka és a szerb tövis irtása. Idén a kártékony rovarok és növények annál is inkább irtandók, mert jó termésre nemcsak gabonában, hanem gyümölcsben is szükségünk van.

— **A husvéti tábori postaforgalom.** A husvéti ünnepekre való tekintettel tetemesen kibővítik a tábori postaforgalmat és lehetőleg sok tábori postán néhány napra újra megindul a csomagforgalom is. A husvéti csomagforgalomra nagyjából, ugyancsak azok a szabályok lesznek érvényesek, mint a karácsonyi küldemények felvétele alkalmával; most is vízhatlan csomagolásban és szabott méretekkel, a küldő saját felelőségére vesznek fel tábori csomagokat. Meleg ruhafélékre már szükség nincsen, ilyenekkel hadseregünk minden tagja bőségesen el van látva. Küldésre ajánlatos; dohány, szivarféle, tüzelőszerszám, füstölthús és csokoládé, kézkenőcs, rovarpor stb.

CSARNOK.

Húsvéti imádság.

Itt van a husvét, a tavaszi ünnep,
És szállnak az imák mindenünnen.

Mindenki mögötte, senki előtte,
Úgy haladt Szakmár hősien előre.
Kezében csupán egy pálca,
Mintha csak legendás
Fényes útmutatás
Vezérlő jeleként állna.

Utána lépkednek fáradt katonák.
Szívüket végső elszántság járja át,
S felveszik bátran a harcot,
Bár nagy az a tábor,
Hol diadalmármor
Reményt kelt mindenik arcon.

És küzdenek éhségtől gyötrött tagokkal
Elszántan mindenre, bizva magokban,
S eszükbe nem jut a lázban
Mégcsak egy percre se
Elhagyott szerelme
Távolí, otthoni háznak.

Elpetyhült századok hősi erénye
Lobog a szemükben nagy tűzü fényben,
Úgy várja őket a halál.
A testük éhesen
Mindenütt véresen
Öldöklő golyóra talál.

Utolsó menetel, utolsó próba,
S ahogy ott küzdtek a csillogó hóba',
Megtörve kinzó erőknön
Elhulltak ridegen
Mindnyájan, tizezen
Széltében, havas mezőkön.

És itt a husvét, a tavaszi ünnep,
És szállnak az imák ma mindenünnen,
Hogy ott, hol embernek kicsiny voltára,
Ti hősi tizezrek,
Ne legyen köztetek
Ő, az a féltett, az édes, a drága.

Ti pedig kinzottan elhullt tizezrek,
Kikhez ma hiába száll az izenet:
Küldjétek a választ,
Bár mennyire fáj az,

S feltámadás napján új erőre kelve
Lépjén a lelketek harcosseregekbe,
Hogy reményt is adjon, vigaszt is fakasszon,
S győzelmet hirdessen ujló tavaszon.

Rátkai Károly.

A régi olcsó élet.

Akik a régi jó idők és az olcsó élet iránt érdeklődnek, azok kedvéért bemutatunk itt egy jellemző hivatalos irást, amely a mai háborus drágaságban kétszeresen készíti a szegény halandót „a régi jóvilág” tovatünése feletti siránkozásra.

Csongrád vármegye közgyűlése Szegvár helységben 1813. esztendőben alkotott vármegyei statutumából.

A vendég fogadások reguláris árszabálya:
Egy portio leves, bármiféle légyen 2 kr.
Tehén hus a hozzávalóval együtt 4 kr.
Egy portio bármily nemű főzelék 5 kr.
Betsinált, ide értve bőti eleséget is 8 kr.
Tésztás étel, bármily néven nev. 8 kr.
Rostélyos, avagy vese petsenye 8 kr.
Detto sertéshus 8 kr.
Egy fertál csibe petsenye 8 kr.
Egy fertál liba v. kátsa petsenye 8 kr.
Egy portio pujka v. borju petsenye 12 kr.
Egy portio bármely sült halmemű 12 kr.

Megjegyzés: Bármely petsenyéhez a fentebb kitett taksák mellett salátát is kötelesek adni a kortszármosok.

Ha pedig egy társaságban többen esznek, ezen esetben 3 tál ételért fog fizetni minden személy 10 krt. Azon esetre, ha 3 tál ételen kívül petsenye is adatik, 16 krt. Hat tál ételért, ide nem értvén a bort és kenyéret, 30 krt.

Hej, be jó lenne az ilyen olcsó étkező helyre ma traktába menni!

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Névtelen levelekre nem válaszolunk, kéziratokat vissza nem adunk.

Gy. F. Déva. Köszönet.

Dr. Wendel. Kedves sorait köszönjük. Filla Wienben várja a háboru végét. Levelét várjuk. Üdv!

Előfizető. Még békében sem közölhető.

„Riadatszemi baba.” Imádkozzék érettünk is. Pál!

„Szirius.” Forduljon az alispáni hivatalhoz.

Kiadó lakás. A Sörház-utcában, 11. sz. házban egy utcai (emeleten lévő) lakás, mely áll 5 szoba, konyha, belépő, éléskamra, padlás, pince, fűskamra és mosó-konyhából, április hó 1-től bérbe kiadó. (Villanyvilágítás berendezéssel.) Értekezhetni Schärer Dáviddal Főtéren, a Szászvárosi Takarékpénztár házában. 115 3—3

25 drb. 5—6 éves papírhéju sebeshelyi

diófacsemete eladó.

Tudakozódhatni a kiadóhivatalban.

FISCHER és T_{sz}ai

faiskolák és szőlőoltványtelepek

Tulajdonosok: ifj. AMBROSI M. és Fischer L. örököszei.

NAGYENYED

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságu portland-cementet ajánl olcsó áron a

Portland-Cementgyár, Rugler és Társai

Brassóban. Itt helyben kapható **M. G. Zobel** cégnél.